

Svar på internremiss angående: Linnéuniversitetets utbildningsstrategi del 1 – Kriterier och riktlinjer för beslut om utbildningsutbudet

I detta remissvar önskar vi i Saco-S-föreningen vid Linnéuniversitetet (Lnu) lyfta fram några synpunkter på de formuleringar som återfinns i utkastet till den första delen av Lnu:s utbildningsstrategi.

Vi delger huvudsakligen våra synpunkter utifrån ordningen i utkastet, med hänvisningar till de avsnitt och de rubriker som olika delar återfinns i.

På ett mer övergripande plan uttryckte personalorganisationerna på MBL inför US den 4 juni en oro "för att det med anledning av utbildningsstrategin kan uppkomma situationer med arbetsbrist. PO tog även upp att det är av vikt att det görs omvärldsanalyser och ställer frågor om prioriteringar av livslångt lärande i relation till att strategin föreslår minskat antal distansutbildningarna och fler campusbaserade utbildningar. PO ställer även frågor om fördelningen av verksamhet mellan orterna."

Nedanstående remissvar kan sammanfattas med att ovan nämnda oro kvarstår. Vi bedömer att underlaget i huvudsak vilar på antaganden och värderingar snarare än empirisk grund. Vi ser därför ett genomgående behov av en djupare analys som i sin tur bör vila på statistiskt underlag avseende t.ex. söktryck, demografi och framtida kompetensbehov. En sådan analys bör också tydlig redogöra för förväntade ekonomiska och kvalitetsmässiga mål baserat på olika utfallscenarion samt övergripande risk- och konsekvensbedömning, framför allt avseende risk för vikande studentunderlag och potentiell arbetsbrist.

I själva remissförslaget berör våra synpunkter främst avsnitten: "3.1 Kriterier för kurs och program", "3.2 Riktlinjer för beslut om utbildningsutbudets inriktning och dimensionering", samt "3.3 Riktlinjer för omfördelning av anslag på lärosätetsnivå"

Under 3.1 anges som första kriterium om vetenskaplig/konstnärlig kompetens att utbildningar som "genomförs i forskningsmiljöer, med fördel i flervetenskapliga sammanhang" ska prioriteras. Vanligt är, åtminstone på grundnivå, att program och kurser erbjuds av enskilda institutioner. Hur stor del av universitetets nuvarande utbud anses uppfylla detta kriterium? Är detta rimligt och önskvärt på samtliga utbildningsnivåer?

Den första punkten under den första underrubriken i avsnitt 3.2 är otydlig vad gäller att reducera antalet utbildningar. Är tanken att ta bort den 15 % av kurserna som har lägst studentantal - eller handlar det om att ta bort kurser som motsvarar 15 % av lärosätets hst? Dessutom är det oklart vad som avses med "utbildningar" då skillnaden utfallet blir stort om det är fristående kurser eller program som avses. Förväntningen om att det blir fler studenter i kvarstående utbildningar om kurser/program tas bort är i texten inte underbyggd. I de fall det handlar om slå samman/avveckla mycket snarlika utbildningar kan det vara rimligt att anta att studentgrupperna blir större. I övrigt är det svårt att se att färre utbildningar på Lnu leder till fler studenter på kvarvarande utbildningar då presumtiva studenter har många lärosäten att välja mellan. Det förklaras heller inte varför utfallet skulle bli gynnsamt ur ekonomisk synvinkel. En grundförutsättning för det är att minskade intäkter "X" på nedlagd utbildning ersätts med ökade intäkter "X" på annan utbildning. Det antagandet förutsätter i sin tur också att allt annat är lika, såsom totalt antal studenter och personal, lokalkostnader och att en utbildningsplats som kostar "Y" inte ersätts av en annan som kostar mer än "Y" att ge. I kombination med det uttalade målet att minska antalet distansutbildningar till förmån för

campusutbildningar så förefaller denna neddragning, åtminstone i avsaknad av grundliga ekonomiska analyser med olika utfallscenarion, vara ett ekonomiskt risktagande.

Vidare är det i sig rimligt att prioritera utbildningsutbudet till starka områden (andra punkten under 3.2), men lärosätet har oftast få studenter på kurser på avancerad nivå och har över tid haft svårt att öka den andelen. I den punkten ska även professionsutbildningar med kvantitativa mål från regeringen prioriteras. Många av de berörda kurserna lockar lite äldre studenter. Längre fram i utbildningsstrategin prioriteras det livslånga lärandet ned (se avsnitt 3.3) och distansundervisningen ska enligt strategin minska. Hänger dessa delar av utbildningsstrategin samman – och i så fall hur?

Den andra underrubriken i avsnitt 3.2 handlar om ökad campusnärvaro och ökad andel campusutbildningar. Går inte lärosätet här i en motsatt riktning i relation till utvecklingen i det omgivande samhället? Är den punkten rimlig eller ens önskvärd? Prioriteringen av campusundervisning motiveras inte tydligt i strategin, utöver en önskan om "dynamiska campus". Att campusundervisning i högre grad än distansundervisning i alla lägen skulle leda till att "bibehålla ett attraktivt och relevant utbildningsutbud" ter sig inte troligt. Under pandemin genomförde många medarbetare ett omfattande arbete för att möjliggöra undervisning på distans som skulle kunna tillvaratas. I den första punkten under nämnda underrubrik nämns även en procentsiffra. Är den rimlig och så fall på vilka grunder? Här saknas en uppskattning av vad det skulle innebära (t. ex. i termer av ekonomi, arbetsmiljö och möjlighet att attrahera olika studentgrupper) att lägga ner en stor andel av idag välfungerande utbildningar enbart på grund av att de genomförs på distans. Det förklaras heller inte hur denna omställning från distans- till campusutbildningar stämmer överens med riktlinjen om ökad undervisningstid. I relation till den andra punkten: Hur definieras campus- visavi distansutbildning? Lärosätet har många blandformer, exempelvis distansutbildningar med kursträffar på plats.

I en ytterligare underrubrik i avsnitt 3.2 lyfts verksamhetens fördelning mellan Kalmar/Växjö fram. Är det som föreslås rimligt? Linnéuniversitetets studenter har jämfört med många andra lärosäten en relativt hög genomsnittlig ålder. Hur stora är möjligheterna för att väsentligt locka framför allt yngre studenter att bosätta i Kalmar? Äldre studenter är rimligen inte lika mobila som yngre studenter. Detta mål väcker också frågan om hur det ska uppnås i praktiken. Är det möjligt att utöka de utbildnings- och forskningsmiljöer som finns i Kalmar eller avses en omlokalisering av ämnen/miljöer?

I avsnitt 3.3 att kan den nedprioritering som görs av livslångt lärande betraktas som problematisk. Det är viktigt för både studenter och näringsliv, bl a då många av dessa studenter senare kommer att bemanna olika yrken inom såväl privat som offentlig sektor. En möjlig tolkning av andra prioriteringar är att öka andelen utbildningar på avancerad nivå. Det är förvisso av flera skäl viktigt, men har som tidigare nämnts tyvärr inte varit så framgångsrikt inom lärosätet. Vad talar för att det kommer att bli enklare framgent?

I avsnitt 4, prioriteringar, är det inte självklart varför prioriteringsordningen ska se ut på detta sätt. Prioriteringsordningen kan tolkas som att utbildningar som nischas mot spetsforskning eller prioriterade samverkansprojekt, per automatik antas bli bättre och mer eftertraktade av studenter och näringsliv, än utbildningar med fokus på det livslånga lärandet. Därför finns ett stort behov av grundlig analys och saklig motivering även i detta avsnitt.

Saco-S-föreningen vid Linnéuniversitet g/m